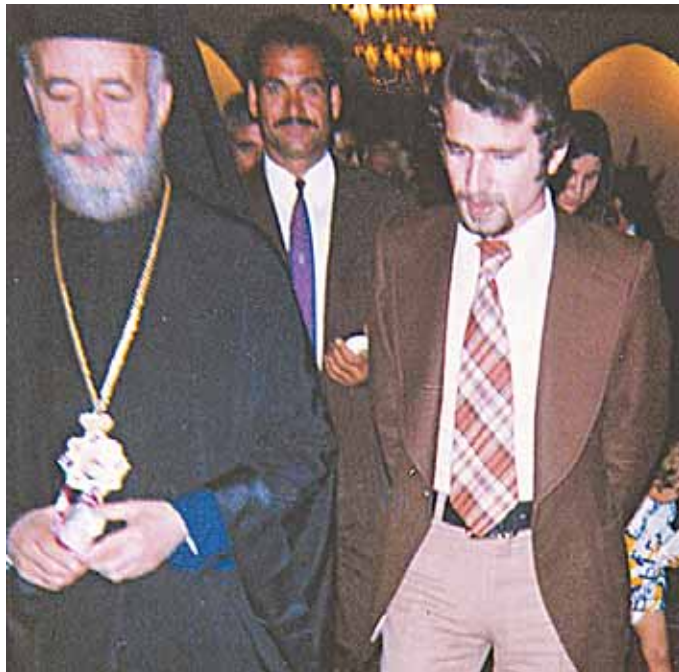

Ήταν στο μάτι του κυκλώνα, κάποιος μάλιστα ζήτησαν την παραίτησή του. Ο εκ Πάφου ορμώμενος υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο γιατρός Μιχαήλ Πολυνεϊκής Χαλαραμπίδης πιστεύει ότι δεν έχει κριθεί αντικειμενικά στη διάρκεια της θητείας του στο συγκεκριμένο Υπουργείο. Παραδέχεται ότι το Υπουργείο έχει προκλήσεις και δηλώνει πως τα παθήματα του έγιναν μαθήματα. Όταν αναφέρεται στη μητέρα του, στα δύσκολα παιδικά και νεανικά χρόνια, τα μάτια βουρκώνουν.

Με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο και τον αείμνηστο αδελφό του Δημήτρη το 1970.

Από το γάμο του Υπουργού με κουμπάρο το Βάσο Λυσααρίδη.

Με τη σύζυγό του Κική το 1981.

«Δεν κρίθηκα εντελώς αντικειμενικά»

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ: «Με εκνευρίζουν οι εμμονές χωρίς τεκμηρίωση που πηγάζουν από συμφέροντα»

Παρεξηγημένη προσωπικότητα ο υπουργός Γεωργίας; Εσείς θα μπορούσατε να το απαντήσετε καλύτερα. Πιστεύω ότι δεν έχω κριθεί εντελώς αντικειμενικά. Η κριτική που ασκεί κανείς θα πρέπει να στοχεύει στο έργο που επιτελεί κάποιος σε μακροχρόνια βάση, καθώς και στα αποτελέσματά του.

Κρύβει παγίδες το Υπουργείο Γεωργίας; Δεν θα έλεγα παγίδες, αλλά προκλήσεις και επαγρύπνηση.

Ποια είναι η μεγαλύτερη; Μεγαλύτερη πρόκληση ήταν το ταχύ της αντίδρασης που έπρεπε να επιχειρηθεί προκειμένου να αντιμετωπιστεί το υδατικό, μια που τα αποθέματα εξαντλούνταν αρχές Αυγούστου.

Περιμένετε την υπουργοποίηση; Παρόλο που ήμουν στη διάθεση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, εντούτοις δεν μπορούσα να νιώθω σιγουριά ότι θα ήμουν ένας από εκείνους που θα προτεινόταν για υπουργοποίηση. Έτσι όταν ήλθε η πρόταση, ήταν ένα ξάφνιασμα με έναν έντονο προβληματισμό, όσον αφορά το Υπουργείο το οποίο πράγματι δεν θα το χαρακτήριζα απλό.

Ποια ήταν η μεγαλύτερή σας έγνοια; Ο μεγαλύτερος προβληματισμός μου ήταν και εξακολουθεί να είναι, να μην οδηγηθώ σε τέτοιες καταστάσεις που να με εκτρέπουν από τις αρχές που υπηρετώ. Να μη βρεθώ δέσιμος των εμπλοκών που παρουσιάζουν τα πολλά και σοβαρά ζητήματα, χωρίς την ουσιαστική επίλυσή τους. Αυτό που με νοιάζει είναι να μπορώ με αποτελεσματικούς ρυθμούς να οδηγούμαι σε λύσεις που να μην αφήνουν ερωτηματικά και πληγές.

Ο Πρόεδρος Χριστόφιας ποια στάση κράτησε απέναντί σας όλο αυτό το διάστημα; Ο Πρόεδρος Χριστόφιας βρισκόταν πάντα δίπλα μου, συμπαρσατάτης και υποστηρικτής των ενεργειών μου. Ουδείς στιγμή μου έδωσε να αντιληφθώ ότι παρεμβαίνει στον τρόπο με τον οποίο ενεργώ.

Ποιο θεωρείτε το μεγαλύτερο πρόβλημα του Υπουργείου; Το υδατικό. Πρέπει να δώσουμε πολλές μάχες ακόμη, προκειμένου η Κύπρος να μην ξαναβρεθεί σε αυτή τη δυσχερή κατάσταση του υδατικού προβλήματος, να απεξαρτηθεί από τις καιρικές συνθήκες και ο πολίτης να απαλλαγεί από το άγχος της λειψυδρίας, το οποίο συνιστά ένα βασικό καθημερινό πρόβλημα.

Ήταν η ουσιαστική απόφαση να έρθει το νερό από την Ελλάδα με 5 ευρώ το κυβικό μέτρο; Κρίνοντας όλες τις εναλλακτικές λύσεις, η μεταφορά νερού από την Ελλάδα ήταν η πλέον αποδεκτή και γρήγορη για να ξεπεράσουμε το πρόβλημα.

Η Λεμεσού θα διψήσει; Προωθούμε όλες τις αναγκαίες ενέργειες έτσι ώστε το νερό που έρχεται από την Ελλάδα να διοχετεύεται στην Υδατοπρομήθεια Λεμεσού. Επίσης, να ολοκληρωθεί η κινητή μονάδα αφαλάτωσης στον Πύργο Λεμεσού μέχρι το τέλος Νοεμβρίου, η οποία θα ενισχύει την υδατοπρομήθεια της πόλης με πρόσθετη ποσότητα 20.000 κυβικών μέτρων νερού την ημέρα.

Πού βρίσκεται ο Ενιαίος Φορέας Υδάτων; Εμπί-

ΦΩΤ.: Γ. ΝΙΚΙΤΣΗΣ

Η ΕΔΕΚ αξίζει μιας καλύτερης θέσης

Είστε ικανοποιημένος με την πορεία της ΕΔΕΚ; Θα μπορούσε να ήταν καλύτερη. Το Σοσιαλιστικό Κίνημα, που υπηρετώ, έχει υιοθετήσει αξίες και ιδανικά, τα οποία αντιπροσωπεύουν ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας. Το γεγονός αυτό δεν συνάδει με τα ποσοστά όπως διαμορφώνονται στο εκλογικό σώμα της Κύπρου, καθώς οι αρχές του κόμματος χρίζουν ευρύτερης κοινωνικής αποδοχής και το κίνημα αξίζει ψηλότερα ποσοστά.

Γιατί δεν τα κατάφερε η ΕΔΕΚ; Αυτό αποτελεί θέμα μακροσκοπικής συζήτησης. Από τη μια εμείς που την υπηρετούμε πρέπει να κάνουμε την αυτοκριτική μας, διότι πέραν από την ιδεολογία, πρέπει και στην πράξη να μπορούμε εύκολα να υλοποιούμε τις σκέψεις μας. Από την άλλη, θα έλεγα ότι και οι συγκυρίες όπως είναι διαμορφωμένες στο πολιτικό επί-

πεδο εδώ και χρόνια στην Κύπρο, λόγω του κατακερματισμού του ενδιάμεσου πολιτικού χώρου, δεν επέτρεψαν στο Κίνημα να αποκτήσει τις πραγματικές του δυνάμεις. Νομίζω ότι, παρά τα μικρά της ποσοστά, η ΕΔΕΚ προσέφερε πολλά θετικά στον τόπο και μπορεί να προσφέρει περισσότερα, αν τα ποσοστά του Κινήματος ανέλθουν στο επίπεδο που του αξίζουν.

Θα καταφέρει να δώσει το παρών της στην Ευρωβουλή; Πιστεύω ναι. Νομίζω ότι είναι αναγκαίο ο στόχος αυτός να επιτευχθεί όχι μόνο για το Κίνημα, αλλά και για την ίδια την Κύπρο. Η Κύπρος επιβάλλεται να εκπροσωπηθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μέσω του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος, το έχει ανάγκη.

πει μέσα στο σχεδιασμό που έχουμε για την επίλυση του υδατικού και κατ' επέκταση της διαχείρισης των υδατικών πόρων. Πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα θα είμαστε σε θέση να προχωρήσουμε στην υλοποίησή του. Ο καταμετρισμός των αρμοδιοτήτων... είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε διότι σε πολλά θέματα του Υπουργείου εμπλέκονται άλλοτε ένα, άλλοτε δύο, άλλοτε τρία Υπουργεία. Το φορτίο είναι μεγάλο αλλά και η δυνατότητα επίλυσης των προβλημάτων ακόμα πιο δύσκολη αφού πολλές φορές οι λύσεις δεν εξαρτώνται μόνο από το Υπουργείο Γεωργίας.

Πώς νιώθετε όταν βλέπετε γεωργούς και κτηνοτρόφους στους δρόμους; Αφουγκράζομαι τα προβλήματά τους, αναγνωρίζω τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται το κομμάτι αυτό της κοινωνίας μας και προσπαθώ με όλες τις δυνάμεις που δια-

θέτω να επιλύσω τα προβλήματά τους, πάντα με κοινωνική ευαισθησία και αλληλεγγύη.

Τι κάνει το κράτος ώστε να αντιμετωπίσει τη συρρίκνωση της γεωργίας; Επαναπροσδιορίζουμε με συγκεκριμένες μελέτες πού θα οδηγηθούμε στο μέλλον βάσει των νέων κλιματικών αλλαγών. Στόχος να εφαρμόσουμε την πολιτική που θα μας δώσει τη δυνατότητα άμβλυνσης των υποχρεώσεων που καλείται το κράτος κατά καιρούς να εκπληρώσει με την κρατική ενίσχυση.

Τι σας εκνευρίζει; Με εκνευρίζουν οι εμμονές των θέσεων και απόψεων των ανθρώπων χωρίς τεκμηρίωση, που πηγάζουν από καθαρά προσωπικά συμφέροντα.

Τι σας ανησυχεί; Η γραφειοκρατία του δημόσιου τομέα. Πολλά ζητήματα στέλνονται σε βάθος χρόνου και πολλές φορές δεν αντιμετωπίζονται έγκαιρα, γιατί ακριβώς η γραφειοκρατία γίνεται

τροχοπέδη. Αυτή η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή εντόπισε το θέμα αυτό και μελετά τρόπους αντιμετώπισής του.

Ποιο είναι το όραμά σας για το Υπουργείο; Ήθελο μηχανισμός της λειτουργίας του να γίνει πιο αποτελεσματικός. Υπάρχει αξιόλογο προσωπικό, χρειάζεται όμως καλύτερος συντονισμός των λειτουργιών των Υπηρεσιών. Πρέπει να είμαστε πιο γρήγοροι και αποτελεσματικοί στην επίλυση των προβλημάτων.

Τι στιγμή θέλετε να αφήσετε φεύγοντας; Φεύγοντας θα ήθελα να έχω τη συνείδησή μου ήσυχη, ότι έπραξα τα πρέπει από τη θέση που ούτως ή άλλως ο μηχανισμός λειτουργίας του Υπουργείου να καταστεί αποτελεσματικός στην επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τους αγρότες μας, καθώς και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Αντλώ δύναμη από το έργο του Μακαρίου

Πόσο άλλαξε η ζωή σας με την υπουργοποίηση; Σημαντικά. Καλείται κανείς να γίνει μάεστρος χειρισμού του χρόνου του, ώστε να είναι αποδοτικός στο έργο του και να μην αφήνει κατάλοιπα δυσάρεσκειας στην οικογένεια. **Γιατί επιμένετε να ζείτε στην Πάφο;** Διότι οι ρίζες μου είναι πολύ βαθιές. Όμως δεν θα μπορούσα να το αντέξω για πολύ, ίσως κάποια στιγμή να μοιράσω το χρόνο. Οι βαθιές ρίζες με την Πάφο ξεκινούν... από τον πατέρα μου, ο οποίος κατάγεται από την Τσακίστρα και τη μητέρα μου που κατάγεται από την Παναγιά. Γεννήθηκα στην Κάτω Πάφο σε χρόνια δύσκολα, όπου η επιβίωση δεν ήταν εύκολη. Ως παιδί έπρεπε να συμβάλουμε για τον άρτο τον επιούσιο, ώστε να μπορέσει να τα βγάλει πέρα η οικογένεια.

Πόσα παιδιά είσατε; Τέσσερα. Δύο κορίτσια και δύο αγόρια. Εγώ είμαι ο τρίτος. Ο μεγάλος αδελφός μάς εγκατέλειψε νωρίς. Η μικρή μου αδελφή, η Ελευθερία, ήταν το τάμα του αγώνα και μου φέρνει στη μνήμη τις στιγμές που οι Άγγλοι είχαν συλλάβει τον πατέρα και τον αδελφό μου.

Έτοιμα περιστατικά πώς καθορίζουν τη ζωή ενός παιδιού; Είναι ακόμα βαθιά χαραγμένα στη μνήμη μου και επηρέασαν την ψυχή μου. Ήταν μια πορεία καθημερινού αγώνα, προκειμένου να επιβιώσουμε αλλά, ταυτόχρονα, δεν μπορού να ξεκόσω και τα αγνά αισθήματα των απλών ανθρώπων, που δυστυχώς σήμερα δύσκολα κανείς τα συναντά.

Τι θέλατε να γίνετε μεγαλώνοντας; Ακόμα πχούν στα αυτιά μου οι κουβέντες της γιαγιάς και της μητέρας μου, που ήθελαν να γίνω ένας καλός άνθρωπος. Αυτό σήμαινε ότι θα έπρεπε να προχωρήσω ένα βήμα πιο πέρα, να μορφωθώ και να σπουδάσω. Η μητέρα μου, 94 χρόνων σήμερα, μου επαυλαμβάνει τα ίδια λόγια, ανθρωπιά, καλοσύνη, δικαιοσύνη και βεβαίως προσφορά.

Από νωρίς βγήκατε στη δουλειά; Ναι, προτού πάω ακόμα στο δημοτικό καλλιεργούσα τα χωράφια μας με ένα τρακτέρ, αλλά βοηθούσα και στα ζώα. Ήταν μια αγροτική ζωή. Αν καταγόμουν από μια εντελώς διαφορετική οικογένεια ίσως να μην ήμουν σε θέση να διαποθεί ένα τέτοιο Υπουργείο.

Η ιατρική πώς προέκυψε; Προέκυψε μετά την αναζήτησή μου για να μεταβώ στο εξωτερικό, σε μια χρονιά με όχι εύκολες συγκυρίες. Τελειώσα το Γυμνάσιο το 1967, αμέσως μετά το πραξικόπημα της Χούντας στην Ελλάδα και έκανα για ένα χρόνο τη στρατιωτική μου θητεία, δεχόμενος τις διώξεις των αξιωματικών της χούντας των Αθηνών που έλεγχαν τον κυπριακό Στρατό την περίοδο εκείνη. Υπηρέτησα στον Πενταδάκτυλο, γι' αυτό κάθε φορά που μπαίνω στη Λευκωσία η θλίψη μου είναι μεγάλη αντικρίζοντας την τουρκική σημαία. Είναι δεσμευόμην μου να μην επισκεφτώ αυτά τα μέρη αν δεν ελευθερωθούν.

Με τον Μακάριο είχατε στενό δεσμό; Ναι, όντας πρώτος εξάδελφος της μητέρας μου, και βλέποντας τον συχνά όταν μας επισκεπτόταν στην Πάφο, αναπτύχθηκε μια ιδιαίτερη σχέση, που εξελίχθηκε σε πρότυπο αγώνων και θυσίας.

Σας συμβούλευε; Η ίδια η ζωή του Μακαρίου ήταν μια συμβολή και ένα σύμβολο αγώνων. Απλά αντλούσα και αντλώ δύναμη από το έργο του.

Με το γιο του Πολυνεϊκής το Μάρτιο του 2008.

Μου λείπουν η ξεκούραση, η άσκηση

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ... είναι η ζωή μου. Μου έδωσε τη δυνατότητα να ενισχύσω τις ιδιότητες που είχα αναπτύξει γύρω από τον άνθρωπο. Κατάφερα να καταξιωθώ κλείνοντας ένα κύκλο προσφοράς στο δημόσιο τομέα, στην Ελλάδα, ως νοσοκομειακός γιατρός στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και ένα δεύτερο κύκλο ως ιδιώτης γιατρός στην Κύπρο.

Τα χρόνια της Ελλάδας ήταν ένα μεγάλο πολιτικό σχολείο; Σίγουρα. Αλλά ήταν μια προέκταση των βιωμάτων της Κύπρου. Έχοντας βιώσει ως στρατιωτής συγκρουσιακές καταστάσεις στον Πενταδάκτυλο, πριν φτάσω στην Ελλάδα είχε πάει ο φάκελός μου, έτσι η ζωή μου εκεί ήταν γεμάτη κυνηγητά τα οποία θα ήθελα να κρατήσω βαθιά μέσα μου, να μην τα δημοσιοποιήσω.

Αυτά με συνδέουν με τη σύζυγό μου Κική, η οποία πάντα βρισκόταν πλάι μου, περνώντας από κοινού όλες τις δύσκολες καταστάσεις της εποχής.

Πώς επέδρασαν τα βιώματα αυτά πάνω στο χαρακτήρα σας; Κατάφεραν να μου κάνουν ένα ατσάλενο χαρακτήρα, αλλά συνάμα και ευαίσθητο ως προς τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο απλός πολίτης. Πρωταρχικός στόχος της ζωής μου είναι η αλληλεγγύη που θα πρέπει να έχουμε προς το συνάνθρωπό μας. Είσατε παρών στα γεγονότα του Πολυτεχνείου; Ναι,

ήμουν.

Σε λίγες μέρες είναι η επέτειος του Πολυτεχνείου. Νιώθω την ανάγκη όταν έρχονται αυτές οι μέρες να μιλήσω στα παιδιά μου ώστε να μπορέσω να τους μεταλαμπαδεύσω κάποια πράγματα που η σημερινή ζωή δεν τους δίνει τη δυνατότητα να αντιληφθούν. Να τους πω πως η ευμερμία που έχουν σήμερα είναι αποτέλεσμα αγώνων και θυσιών κάποιων άλλων ανθρώπων.

Ηοασταν παρών στο μεγάλο ματς των παιδιών σας; Προσπάθησα στο διαθεσίμο χρόνο που είχα να είμαι όσο το δυνατόν παρών. Στις διδυμες κόρες μου Φάνη και Εύη, ο χρόνος μου ήταν λιγοστός διότι ως νέος γιατρός είχα πολλές υποχρεώσεις στο επίπεδο των εφημεριών αλλά και των συνδικαλιστικών δραστηριοτήτων μου.

Πολλά βράδια έλειπα. Αυτός είναι ένας από τους λόγους που οι κόρες μου δεν σκέφτηκαν ποτέ να σπουδάσουν ιατρική. Εν αντιθέσει με το μικρότερο μου γιο, Πολυνεϊκή, στον οποίο αφιέρωσα περισσότερο χρόνο. Ήθελα να παω, με την ευκαιρία αυτή, ένα μεγάλο ευχαριστώ στη σύζυγό μου, που ήταν συνεχώς παρούσα στην ανατροφή των παιδιών μας, αναπληρώνοντας και το δικό μου χρόνο.

Αυστηρός πατέρας; Θα έλεγα αρκετά αυστηρός αλλά όχι στερητικός. Στα σκαλοπάτια της ζωής τους πάντοτε

προσπαθούσα να είμαι προνοητικός και εκεί εκδηλώνονταν η αυστηρότητα.

Πόσα εγγόνια έχετε; Ένα αγοράκι τριεπίμισι χρόνων, τον Νίκο. Δυστυχώς δεν τον βλέπω όσο συχνά θα ήθελα και μου λείπει.

Πώς ξεκουράζεστε; Δυστυχώς δεν ξεκουράζομαι. Σε όλη μου τη ζωή, από μικρό παιδί, οι ρυθμοί της ζωής μου ήταν τέτοιοι που επέστρεφα από το σχολείο και δούλευα.

Οργανισμός σας δεν αντρά; Ομολογώ πως ναι. Το τελευταίο διάστημα νιώθω την ανάγκη να διορθώσω κάπως τα πράγματα, έχω την αίσθηση ότι πρέπει να ξεφλώσω κάποια «γραμμάτια», τα οποία κάποια στιγμή θα μου κρούσουν τον κώδωνα του κινδύνου. Μου λείπει η ξεκούραση, η άσκηση...

Οι φίλοι; Μου λείπουν όταν ο χρόνος δεν είναι αρκετός για να τους συναντήσω.

Ένας στόχος που περιμένει υλοποίηση; Προσωπικός στόχος είναι να βλέπω την οικογένειά μου να πορεύεται μέσα από τις αρχές και αξίες που κι εγώ υπηρετώ. Επίσης, το πέρασμα μου από το χώρο της διακυβέρνησης του τόπου να αφήσει όσο το δυνατόν θετικά αποτελέσματα, όχι μόνο ως ατομική ικανοποίηση, αλλά και ως συμβολή προς την πρόοδο και ευμερμία της Κύπρου.